

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A Magyar Dohánykísárosok Országos Szövetségének hivatalos lapja.

A magyarországi nagy- és kistőzsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓ CIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

HATSEK ADOLF.

hová az előfizetési összegek, valamint a kéziratok küldendők.

TARTALOM: A dohánykísárosokhoz. — Valóság vagy tréfa. — Vegyes hírek.

A dohánykísárosokhoz.

Évek óta tartó küzdelmeink mindezeideig nem voltak képesek, hogy biztosítsák annak a szakmának érdekeit, melynek a mi lapunk a szószólója. Hogy nem mi vagyunk a hibásak, azt el fogják ismerni mindazok a kisdohányárusok, akiket tulajdonképpen ezeknek lehet tekinteni és akik a mi törekvéseinket, egy mostanáig félreismert üzletág törekvéseit jogához és tekintélyhöz segíteni igyekeztek. Sajnos, hogy az állam, mikor a neki nem fontos kistrafik-engedélyeket adta, nem nézett arra, hogy csupa szolid, tisztességes és bizalomraméltó emberek kapják. Így természetesen lehetlenné vált, hogy közös, egyetértő működés fejlődjék ki. Ha ma vagy holnap ismét megjelenik a láthatáron egy nagyszájú és nagyképi individuum és nyakrafőre igéri az aranyhegyeket, csak azért, hogy saját üres zsebjeit megtöltse, megint csak talál néhány tucat dohányárust, akik fölülnek neki és csatlakoznak hozzá. Megkönnyíti ennek az embernek a helyzetét az a körülmény, hogy nincs könnyebben félrevezethető nép a kísárosnőnél.

Sajnálatos körülmény, hogy kísárosnőink nem elég képzetek, ennél fogva kénytelenek elhinni mindazt, amit a gázság, a szemtelenség és a pénzsóvárság nekik tolaodóan predikál. Hiányzik bennük a gyors ítélő és látóképeség arra, hogy ezeket a manővereket felismerjék, hogy azután különbséget tudjanak tenni az ő javukat

akaró tanácsok és azok között, amelyek csak az ő károsodásukat célozzák. Szerencsére a pénzügyminisztériumban ezek iránt a dolgok iránt nagyon elővigyázatosak és ha már a volt kormány sokszor fölült és nyílt utat engedett a protekciórendszernek, mégis mondhatjuk, hogy a klikkeknek nem volt beleszólása az ügyekbe.

Ha már a kistőzsdések több súlyos ok miatt nem működhetnek együtt céljaik érdekében, mi a magunk részéről mindenkor, amikor megbeszélést szükségesnek látunk, össze fogjuk hozni őket tanácskozássra. Megtesszük mindazokat a lépéseket, amelyek kivánságaik teljesedését követelik.

Mindenekelőtt a kistőzsdések kivánságait ezekben foglalhatjuk össze:

1. A kistrafik és a nagytrafik különválasztását.
2. A mellékárúknak nagytrafikokban való árusításának megszüntetését.
3. A jogtalan bérfizetéseknek betiltását.
4. A jutaléknak százalék szerint való szabályozását.
5. A dohánygyártmányok kicsinyben való árusításának szabályozása, amelyhez mindenkinek alkalmazkodnia kell.

Ez az, amit kívánunk és kivánságainkat azoknak a dohányárusoknak segítségével fogjuk megvalósítani, akik nem mellékfoglalkozásnak tekintik tőzsdéjüket. Az árusítók alig tíz százalékát teszi ki azoknak a kísárosoknak a száma, akiknek hivatottságuk van üzletükhöz és hiven teljesítik kötelességüket.

Az 1896-iki kiállítás alkalmával a trafikviszonyok szabályozását kértük a pénzügyminisztériumban és *Gränzenstein* államtitkár adott is ki egy erre vonatkozó rendeletet, mely sajnos az oly sok más rendelet sorsára jutott, amelyek — elalszanak. Ha a rendeletet keresztülviszik, akkor sok, magát kistrafikosnak nevező, de titokban csempészettel foglalkozó egyén bezárható boltját. Sajnos, így áll a dolog és nem is szépíthetjük. Sőt ellenkezőleg, hajmeresztő dolgokat mesélhetnénk arról, amik úgynevezett trafikokban történnek.

Nos, ilyen viszonyok között beszéljen az ember a kistőzsdések helyzetének javításáról, amikor gyakran olyan érdekek játszanak közre, amelyeket a legtöbb mit sem sejtő ember még csak gyanítani sem mer.

Nem! Egész más módon kell a kisdohányárusoknak kijutniok azon khaoszból, amelyben most benne vannak és nem azon, amelyen eddig haladtak. Mert ha egyszer a dolgok már annyira elfajultak, hogy olyan emberek kerülnek a felszínre, akiknek sötét céljai könnyen átláthatók, emberek, akik semmi esetre sincsenek hivatva arra, hogy szerepet töltsenek be, akkor ütött az az óra, amikor tiltakozó szavunkat föl kell emelnünk. Komolyan tanácsoljuk, hogy semmi közösséget ne vállaljunk olyan emberekkel, akik ilyen mozgalmakban csakis saját zsebük céljait szolgálják.

Tőzsdések! Hisszük és reméljük, hogy jönni fogtok és ha hívunk benneteket, tömörültök körülöttünk.

Valóság vagy tréfa.

Mindenkor a kistrafikosok érdekeit látjuk szemünk előtt, ha olyan dologról beszélünk, amelyet nem vehetünk komolyan. Miután sok könnyen hívó dohányárus és dohányárusnő a legutóbbi gyűlésen tárgyalt ügyekről nem nyerhet tiszta képet, szükségesnek tartjuk őket felvilágosítani, annál is inkább, mert a napisajtó minden kommentár nélkül fogadta a gyűlés határozatait. Nehogy eszébe juttassák a kisdohányárusoknak, a nagytrafikokkal való mizériákat, új kérdést dobtak bele a küzdelembe, amely kérdést azok pertraktálják, akiket a nagyárusok szövetségének ügyésze és titkára erre a célra kirendeltek. A mit sem sejtő hallgatóságnak tudomására adták, hogy a gyufa monopólium tervét tényleg megvalósítják és a szónok erre a célra az államtól 20% províziót követel. Nos, azonban az államnak még sejtelmé sincs, a monopólium bevezetésére és a pénz-

ügyminiszteriumban halálra nevetik magukat az emberek, mert a kisárusok, ahelyett, hogy érdekeiket istápolnák, afölött török a fejüket, hogy miképpen lehetne új egyedárúságot teremteni, amely nekik mindenképpen kárakra lenne. Még komikusabban hangzik a kistrafikosokhoz intézett ama felhívás, hogy a közeljövőben megajtendő képviselőválasztás alkalmával kizárólag olyan jelöltet támogassanak, akik kötelezik magukat arra, hogy a parlamentben mindenkor megvédik a kistrafikosok érdekeit. Ha ez a határozat nem megvesztegetése a kisárusoknak, akkor igazán a legbolondabb dolog, amit valaha tettek. A hatezer engedélyezett között alig van négyezer, akiket kisárusoknak lehet tekinteni, mert a kisközségek árusainak alig van más érdekük, amit hogy üzletüket, vagy korcsmájukat kizárólag trafikjuk miatt látogatják.

Alig van olyan falusi trafikos, akinek üzleti tőkéje meghaladná a 20—30 koronát. A többi tizezer fővárosi és vidéki dohányárus között alig van háromezer férfi, mert a többi engedély, nők nevére van kiállítva.

No, és ez a háromezer árus gyakoroljon befolyást a választások kimenetelére? Ilyesmi vagy butítás, vagy pedig az ötlet kitalálójának hasznos személyes reklám, ami azonban oly rossz, hogy még csak foglalkozni is alig érdemes vele.

Ha már háromszáz koronát fizetnek egy gyűlésteremért, mint ahogy ez az emlékezetes gyűlésen megtörtént, akkor ezeknek a szegény embereknek véres-verejtékes munkával szerzett pénzét egész más célra kellene fordítani, minthogy két óra alatt csak nekik ártó határozatok hoznak. Vajjon milyen véleménynyel lehetünk olyan szakmáról, amely évek óta védett és publikált programját egyszerre cserbenhagyja és olyan fej és láb nélkül való dolgokat tárgyal, ami önkénytelenül is mosolyt csal a komoly emberek ajkára. Mit érdekli az Ausztriában tervezett gyufamonopólium ami kistrafikosainkat, avagy mi közünk van nekünk a választásokhoz. Általában, ne törődjenek a mi kistrafikosaink a politikával, hanem foglalkozzanak megélhetésükkel, ami mindenkor elég komoly és nehéz dolog. Sajnos azonban, hogy mások törődnek ezzel és pedig oly formában, hogy érdeklődésükkel, másoknak ártanak. A trafikosok érdeke most az, hogy nyílt szemmel vigyázzanak és óvják meg mindenkivel szemben érdekeiket.

Vegyes hírek.

Lukács László. Különös elényére válik a dohányegyedárúságra, ha annak legfelső főnöke hozzáértő mint a jelen esetben Lukács László, a pénzügyminiszter. Ezen az alapon nyugodtan megállapíthatjuk, hogy a nagy és kisközségek ügye a legjobb kezekben van és hogy a legközelebbi időben fontos ujtások várhatók ezen a téren. Miután a viszonyok annyira megváltoztak, hogy sem a kis, sem a nagyközségek nem képesek megélni, leggyorsabban hozzá kell fogni az árusítás szabályozásához, mert tartani kell attól, hogy rövidesen nem

lesz sem nagy, sem kistőzsdés, hanem ezeket az állam által monopolizált cikkeket mellékárúkként fognak különböző kereskedők árusítani.

A német gyufaszindikátus. A német gyufagyárosok egyesületének ügyvezető tagja tudatta az érdeklődőkkel, hogy a szindikátus még ezideig nem hozhatott határozatot a gyufagyártás korlátozására és áremelésére vonatkozóan. A szindikátus első dolga a produkció szabályozása lesz és ha netán a második évnegyedben is lennének outsiders, ami alig hihető. Ez esetben nem az áremelés lesz a védekezés módja, hanem ellenünk fognak föllépni. Téves árpolitika lenne, ha a konvencionális árakat tullépnék. A szindikátus az előállítás korlátozását fogja legelsősorban szabályozni, miután a fogyasztás az aránytalanul nagy behozatal révén tulságosan nagy. Hogy milyen mértékben fogják korlátozni a gyártást, azt még nem lehet megállapítani, miután a kontingens törvényes megállapítása csak most vette kezdetét és még nem tudhatjuk, hogy alakul a kereslet. Valószínű, hogy a jövő hónapban még nem emelkedik. Nagyon kérdéses az, hogy általában szükséges lesz-e a harc a most működő gyárak ellen. A szindikátus a törvényes kontingálás által egyenlő előnyöket fog nyújtani a gyáraknak és reményli, hogy a gyufaipar minden harc nélkül egészséges alapon fog állani.

A cigarettázó teve. Egy spanyol katonatiszt, aki résztvett a rifkabilok elleni hadjáratban és csapatával Afrika legsötétebb vidékeire is behatolt, különös dolgokat beszél az új módszerről, amelylyel a bennszülöttek tevéiket csittitják. Háromszögű kis fát, melynek közepén kis lyuk van, beleszorítanak a teve szájába, a lyukba pedig cigarettát dugnak. A cigarettát meggyújtják és a teve vigan pöfékel. Néhány szippantás után a teve olyan szelid lesz, mint a birka és nyugodtan cipeli tovább nehéz terhét. Amikor a cigaretta kialszik, a teve nyugodtan megáll és várja, hogy gazdája ujat dugjon a szájába. A cigaretta minőségére a tevék nem adnak sokat, fűdolog az, hogy jól szeleljen.

Csak nálunk történhet. Régi törvény, hogy a nagytőzsdén csak pályázat útján tölthetők be, sőt még az átírásnál sem tesz kivételt. A miniszterium ugyan annak adhat engedélyt akinek akar, de pályázat nélkül törvénytelen dolog, aminek nem szabadna előfordulni még akkor sem, ha legmagasabb személyiségek vannak az ügyben érdekelve. Bizonyítja ezt az a körülmény, hogy bár a II-ik kerületi nagy tőzsdét az az illető kapta meg, akit a legmagasabb helyről protezsáltak, a pályázatot mégis ki kellett írni. A negyedik és hetedik kerületi nagytőzsdéket is pályázat útján adták, dacára annak, hogy teljesen új intézmények. Kivételt annak idején a nyolcadik kerületi Sopronyi Viktória-féle tőzsdével tettek, amelyet minden további nélkül a tulajdonos férjére és leányára irtak át. És miért? Talán Sopronyi, a nyugalmazott fővárosi tisztviselő olyan érdemeket szerzett magának, hogy az a vele szemben való ilyen irányú törvénytelen intézkedés jogos? Vagy talán nem elég az, hogy Sopronyiné addig lett volna tulajdonosa

az üzletnek, amíg vezetni bírja. Hisz az urának nyugdíja van, de meg az üzletből harminc év alatt nagy vagyont szerzett magának! De mindenekelőtt a törvény! Ki felel az ilyen törvénytelen uton tett szivességekért? Ilyen dolgok Ausztriában nem fordulhatnak elő, de nálunk minden!

Cimzett kárigénye a postával szemben. Felmerült konkrét tényből kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondotta ki a Curia, hogy a postaüzleti szabályok szerint a postával szemben a cimzettnek csak akkor van kárigénye, ha a pénzeslevelet megcsonkulása vagy sérülése ellenére elfogadta, de kártérítési igényét a kézbesítő okmányon fentartotta. Minden más esetben, t. i. elvesztés, téves kézbesítés esetében s akkor, ha a cimzett a megcsonkult vagy sérült csomagot, vagy pénzeslevelet el nem fogadta, a kártérítési igény csak a feladót, vagy engedményesét illeti. Ha a cimzettnek szóló pénzeslevelet valaki más már átvette, a cimzettnek a Kt. 407. §-ára alapított az a kérelme, hogy a postanoki a levelet szolgáltatassa ki, nem teljesíthető, kártérítésre pedig neki nincs igénye.

A biztosító társaságok megadózása Amerikában. Newyorkból jelentik: Afelt, egy hamburgi tüzbiztosító társaság igazgatója, a mikor tanuként kihallgatták, kijelentette a biztosításügyi vizsgálóbíróságnak, hogy létezik olyan rendszer, mely szerint illetéket szednek idegen biztosító-társaságoktól, ha ellenkeznek érdekeiket károsító törvényhozási intézkedésekkel. Az az összeg, amelyet minden társaságnak fizetnie kell, az Amerikában kötött üzleteinek terjedelmétől függ. Egy nagy londoni biztosító társaság Newyorkban székelő igazgatója ezt a vallomást megerősítette.

A Tisza-sorsjegyek új szelvényei. A Tisza-szegedi nyereségyűlésen-kötvényekhez kiadott III. sorozatu szelvényvek utolsó szelvénye — mint azt már említettük — április 1-én jár le. E naptól kezdve új szelvényveket a magyar királyi központi állampénztáron kívül a Magyar Általános Hitelbanknál adnak ki.

Első Leánykiházasító Egylet mint szövetkezet Gyermekek- és Életbiztosító intézet. Folyó évi március hó 20-án tartotta ez az intézet 47-ik rendes közgyűlését dr. Wittmann Mór alelnök elnöklésével. Az előterjesztett mérlegből és jelentésből kitűnik, hogy az elmúlt üzletév is kedvező volt, amennyiben 2,080.100 K összegű biztosítással többet kötöttek, mint az előző évben és hogy a biztosított tőkeösszeg a kifizetett esedékességek levonása és az állomány szigorú rostálása után 69,878.073 K 14 f-re emelkedett. A díj- és mellékletékek bevétele 3,405.069 K-ról 4,529.288 K 65 f-re, a kamatjövedelem értékpapírok és bankbetétek után 581.626-81 K-ról 622.787-81 K-ra és a három intézeti ház bérjövédelme 110.963 55 K-ról 111.109-04 K-ra emelkedett. Különböző esedékes biztosítási összegek címén a feleknek az elmúlt évben 1,140.219-92 K fizetett ki. A díjtartalék 14,892.514 korona 43 fillérről 16,032.734 K 35 fillérré; a jutalékfelemelési tartalék 471.114-13 K-ról 502.716-21 K-ra, a külön tartalék

227.246-08 K-ról 258.848 16 K-ra emelkedett; a biztositási alap változatlanul megmaradt 200.000 korona összegben. Az 1909. üzletév kezelési feleslege 63.204 K 16 fillér, mely összeg két egyenlő részben a felemelési és külön tartalékhoz csatoltatik. A hivatalnoki nyugdíjalap javára, mely 305.652-44 K-ról 339 646-49 K-ra emelkedett, a közgyűlés a hivatalnoki kar buzgó működésének elismerésül 6000 koronát szavazott meg. A mérleg vagyonszámlája 17,667.870 K 08 f-nyi összeget mutat ki, mely óvadékképes értékpapirokban, bankbetétekben és három nagy bérpalotában leli fedezetét. A jelentést és mérleget egyhangulag megelegetéssel tudomásul vették és a felmentvényt megadták.

Budapesti közuti vaspálya-társaság.

Hirdetmény.

A Budapesti közuti vaspálya társaság

XLV-ik rendes közgyűlése

f. évi április hó 14-én, délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor a társaság igazgatósági épületében Budapesten, V. ker., Lipót-körut 22. szám alatt fog megtartatni.

N A P I R E N D:

1. Az igazgatóság évi jelentésének előterjesztése és erre vonatkozó határozat; előterjesztése az 1909. évi zárszámadásnak és mérlegnek és a felügyelő-bizottság jelentésének s ezekre vonatkozó határozat; az osztalék megállapítása; határozat a felmentvény megadása tárgyában.

2. Részvényesek által beadott következő indítványok: Az alapszabályok 15., 20., 27., 40. és esetleg a 13. §§-ainak módosítása tárgyában, továbbá az alapszabályok 24. § f) pontjának módosítása tárgyában, továbbá a munkák és anyagok mikénti beszerzése tárgyában, végül a Budapesti helyiérdekű vasutak részvénytársaság, a Budapestvidéki villamos közuti vasut részvénytársaság és a Budapest-újpest-rákospalotai villamos közuti vasut részvénytársaság zárszámadásainak rendkívüli közgyűlés elé való terjesztése tárgyában.

3 A felügyelő-bizottság választás utján való kiegészítése és a választmány megválasztása.

Szavazati jogot adnak a társaság közgyűlésein (alapszabályok 15. és 20 §§.) egyaránt a társaság részvényei és illetőleg élvezeti jegyei, ha legalább négy nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál letéteményeztetnek; 20 darab részvény vagy élvezeti jegy után egy szavazat gyakorolható, oly megszorítással azonban, hogy 50 szavazatnál többet egy részvényes sem gyakorolhat sem saját nevében, sem pedig megbízásból.

Fölhivatnak tehát a t. c. részvényes urak, kik a jelen közgyűlésen résztvenni óhajtanak, miszerint cimleteiket a szelvényekkel együtt, beleértve a f. é. május 1-én lejárt is, szám- és névjegyzék kíséretében bezárólag f. évi április hó 10-ig az igazgatóságnál (V., Lipót-körut 22. sz.) hétköznapon, vasár- és ünnepnapon egyaránt délelőtt 9-12 óra között, térítvény mellett, 1 tenni méltóztassanak, hol a szavazási igazolványokkal egyidejűleg az előterjesztendő zárszámla és mérleg, valamint a felügyelő-bizottság jelentése is átvehető lesz.

A letéthez szükséges nyomtatványok a társaság pénzügyi szakosztályában díjmentesen kaphatók.

Budapest, 1910. március 16-án.

Az igazgatóság.

Mindenütt kapható!

Legjobb a

Kardos

≡ svéd gyujtó. ≡

≡

Legjobb a

Germán

és

Krokodil

rózsaszalon-gyujtó.

Mindenütt kapható!!

HIRDET MÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a Magyar Kir. Szabadalmazott Osztályosorsjáték (XXV. sorsjáték) 6. Osztályának húzásai f. évi március hó 23-tól április hó 21-ig tartatnak meg, még pedig a következő napokon:

március: 23, 24, 26, 29, 30, 31, április: 2, 5, 6, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 18, 21-én.

A húzások a négy első napon 1/2 órákor, a többi napokon 9 órákor kezdődnek és a magyar királyi ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a M. Kir. Szab. Osztályosorsjáték húzási termében. A sorsjegyeknek a 6 osztályra való megújítása a játékterv szerint minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt, 1910. évi március hó 16-ig eszközöndő.

Budapest, 1910. évi március hó 6-án.

Magy. Kir. Szab. Osztályosorsjáték igazgatósága.

Tolnay.

Hasay.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER

INHALT: An die Tabakkleintrafikanten. — Ernst oder Scherz. — Vermischte Nachrichten.

An die Tabakkleintrafikanten.

Jahrelanges Mühen und Ringen unserseits vermochte bisher noch immer nicht, jener Branche, der vor vielen Jahren diese Blätter gewidmet wurden, sowohl den Charakter als auch das materielle Wohl der Gesammtheit zu sichern. Dass die Schuld nicht an uns liegt, werden jene wackere Kleintrafikanten wissen, die man lediglich als solche bezeichnen kann und die bisher unser Bestreben einer bisher verkannten Berufsgenossenschaft zu ihrem Ansehn und Rechten zu verhelfen, mit Anerkennung begleitet haben. Leider hat der Staat bei Besetzung der ihn sehr unwichtigen Kleintrafikstellen nicht darauf gesehen, dass sein Verschleissernetz aus durchaus soliden, anständigen und vertrauenswürdigen Personen bestehen und so kommt es, dass ein Zusammengehen aller Elemente zur gemeinsamen Schaffen eine Sache der Unmöglichkeit wurde. Wenn heute oder morgen wieder irgend ein Individium auftritt, mit Schlagworten versehen und den Leuten goldene Berge versprechend, seine leeren Taschen zu füllen sucht, dann wird er abermals einige Dutzend Trafikanten finden, die sich ahnungslos ihm anschliessen, denn leider gibt es keine leichtgläubigeren Menschen, als es so viele Trafikantinnen sind.

Sehr zu bedauern ist es, dass der grösste Theil der Kleintrafikantinnen, zu ihrem Geschäfte nicht die geringste Befähigung haben und daher darauf angewiesen sind, das zu glauben, was die Niedertracht, die Gemeinheit und die Habsucht ihnen aufdringlicher Weise predigen. Es fehlt den meisten Trafikantinnen der scharfe Blick um solche Manöver zu erkennen, ferner um einen Unterschied zu machen auf Lehren die ihr Wohl bezwecken und solchen die darauf ausgehen sie selber möglichst auszunützen. Glücklicherweise ist man im Finanzministerium in derlei Sachen sehr vorsichtig und wenn auch die verflossene

Regierung so manchem auf dem Leim ging und der Protektionswirtschaft Thür und Thor offen liess, kann gleichwohl gesagt werden, dass die auf Spekulation begründete Vereinsmeierei keineswegs ein Wort dabei mitzusprechen hatte.

Können die Trafikanten, wie es den Anschein hat, aus verschiedenen schwer wiegenden Gründen keine Gemeinschaft mit einander, zum Zwecke der Erreichung ihrer Ziele haben, so werden wir gleichwohl, bei jeder Gelegenheit, wo dies notwendig sein wird, dieselben behufs Besprechung einberufen und die nötigen Schritte veranlassen, damit diese ihre ernst zu nehmenden Wünsche auch erfüllt werden. Vor Allem wünschen wir:

1. Die Lostrennung der Kleintrafik von der Grosstrafik.
2. Die Einstellung des Verkaufes von Nebenartikeln in den Grosstrafiken.
3. Die Einstellung der ungerecht erhobenen Pachtzahlungen.
4. Die Regelung der Provision des Kleinverschleisses nach Prozenten.
5. Ein für den Detailverkauf der Tabakfabrikate feststehendes Regulativ, nach welches sich jeder zu halten hat.

Das ist es was wir wünschen und mit Hilfe jener Trafikanten die sich mit ihrem Geschäfte nicht nebensächlich, sondern hauptsächlich befassen, auch durchsetzen werden. Denn wahrlich, ein sehr geringer Theil, kaum zehn Prozent sämtlicher Verschleisser kann zu jenen gerechnet werden, die als für den Tabakkleinverschleiss geeignet, auch ihre Pflicht strengstens erfüllen.

Bereits im Jahre 1896, gelegentlich der Ausstellung hatten wir vom Ministerium eine Ordnung in den bestehenden Trafikverhältnissen verlangt und Staatssekretär *Gränzenstein* war es auch, der eine Verordnung erliess, die leider wie so viele andere einschlieft. Wäre diese Verordnung ausgeführt worden, dann könnten viele Trafikanten, welche sich für solche ausgeben,

indess nichts anderes thun als den Cigaretten-schmuggel zu unterstützen, oder noch schlimmer Prostitutionszwecken dienen. Das ist leider so und wir können die Sache nicht beschönigen, im Gegenteil wir hönnten haarsträubende Geschichten erzählen, wie es um manche sogenannte Trafik bestellt ist. Nun und unter solchen Umständen soll man von einer Verbesserung der Lage der Kleintrafikanten sprechen, wo häufig Interessen mitspielen, welche das anständige Element gar nicht ahnt.

Nein! Die Berufsklasse der Tabakkleinverschleisser muss sich in ganz anderer Weise aus dem Chaos in dem es sich befindet entwickeln, als auf dem Wege den wir versucht haben einzuschreiten und der wie es sich zeigt nicht betretbar ist. Denn sobald einmal die Sachen derart liegen, dass Personen an die Oberfläche erscheinen, deren dunkle Ziele sehr leicht zu erraten sind, Personen die zu denjenigen Verschleissern gehören, die keineswegs eine führende Rolle spielen dürfen, dann hat auch für uns die Stunde geschlagen, wo wir unsere warnende Stimme erheben müssen und dringend anraten, keinerlei Gemeinschaft mit Leuten zu pflegen, die in derartigen Vereinigungen ergiebige Einnahmsquellen für ihre Tasche erblicken.

Trafikanten! Wir hoffen, dass Ihr kommen und Euch um uns schaaren werdet, wenn wir Euch rufen!

Ernst oder Scherz.

Wir haben vor Allem das Interesse der Tabakkleintrafikanten im Auge, wenn wir über einen Gegenstand sprechen, der eine ernste Behandlung durchaus nicht verdient. Nachdem jedoch so mancher leichtgläubige und naive Trafikant oder Trafikantin durch die in der letzten Trafikantensitzung erörterten Angelegenheiten irre geführt werden könnte, halten wir es für umso dringender notwendig hier Aufklärung zu bieten, umsomehr als die Tageszeitungen leider diese sogenannten „Beschlüsse“ ohne jede Bemerkung liessen.

Um den Tabakkleinverschleissern nicht abermals Gelegenheit zu geben über die Grosstrafik Miséren zu sprechen und dieses für sie so hochwichtige Thema in Vergessenheit zu bringen, hat man ein funkelnelneues Thema erfunden, worüber diejenigen Leute sprachen, die zu diesem Zwecke von dem Rechtsanwalt und Sekretair des Grosstrafikanten Verbandes hiezu erkoren wurden. Die ahnungslose Zuhörerschaft vernahm nämlich, dass das Zündhölzchenmonopol eingeführt wird

und der Redner verlangte allen Ernstes eine Verschleissprovision von zwanzig Prozent vom Staate. Nun hat dieser Staat aber bis heute keine blasse Idee von der Einführung des Zündhölzchenmonopols und im Finanzministerium lacht man sich den Buckel voll, weil die Tabakkleinverschleisser, anstatt sich um ihre Interessen zu kümmern, sich die Köpfe darüber zu brechen, wie man ein neues Monopol schaffen könnte, das ihnen jedenfalls nur zum Schaden gereichen könnte.

Noch weit konfuser erscheint die Aufforderung an die Trafikanten, gelegentlich einer Abgeordnetenwahl nur diejenigen Abgeordneten zu wählen, die sich im Vorhinein verpflichtet für die Interessen der Kleintrafikanten im Abgeordnetenhause einzutreten. Ist dieser Beschluss nicht ein berechneter Streich um die unwissenden und naiven unter den Trafikanten zu ködern, so ist es, wenn ernst gemeint, das Verrückteste was bisher geboten wurde. Unter den 60.000 Lizenzinhaber in Ungarn, gibt es kaum 4000 die man zu den Trafikanten zählen könnte, denn in den Dörfern haben diese Lizenzinhaber kaum ein anderes Interesse an die Trafik, als das man ihren Greislerladen oder Wirtshaus frequentirt. Kaum dürfte es in den Dörfern wo es 50.000 Trafiken gibt einen Lizenzinhaber geben, der mehr Kapital in seiner „Trafik“ hätte, als 20—30 K. Von den übrigen 10.000 Trafikanten in der Hauptstadt und in den Provinzstädten gibt es kaum 3000 Männer. Fast sämtliche übrige Lizenzen lauten auf Frauennamen. Nun und diese 3000 männliche Trafikanten, falls sie schon Wähler sind, sollen Einfluss bei der Wahl ausüben? So etwas kann nur wiegesagt, entweder als Fopperei aufgefasst werden, oder derjenige, der es eronnen möchte für seine Person eine Reklame machen, die jedoch zu schlecht ist, als dass man sich mit ihr ernstlich beschäftigen sollte. Wenn man 300 K für einen Sitzungssaal ausgiebt wie es bei dieser denkwürdigen Sitzung geschehen, dann müsste man dieses im Schweisse erworbene Geld dar armen Leute um die es sich handelt, ganz anders verwenden, als innerhalb zwei Stunden solche „Beschlüsse“ zu fassen, die den Trafikanten nur schaden können. Denn was soll man von einer Branche halten, die ihr Programm welches sie jahrelang ventilirt, verteidigt und publizirt auf einmal im Stiche lässt und Dinge bespricht, die weder Kopf noch Fuss haben und nur das Gelächter aller ernstdenkenden Leute hervorruft. Was geht das Zündholzmonopol, das gegenwärtig in Österreich besprochen wird unsere Kleintrafikanten an, was die Wahlen? Überhaupt sollen sich die Trafikanten nicht um Politik kümmern, sondern um ihren Lebensunterhalt, der ja gewiss eine hochwichtige Frage bildet.

Leider kümmern sich aber auch andere um ihren Lebensunterhalt, die in derartiger Weise denselben zu gewinnen suchen, indem sie nämlich andere schädigen. Sache der Trafikanten ist es offene Augen zu haben und sich von Ausbeutung zu schützen.

Vermischte Nachrichten.

Finanzminister Ladislaus Lukács. Für das Tabakmonopol ist es stets von ganz besonderem Vorteile, wenn dessen oberster Chef, das Fach gründlich und praktisch kennt, wie dies bei Sr Excellenz, dem Finanzminister Luhács der Fall ist. Und aus diesem Grunde kann auch mit Sicherheit gefolgert werden, dass die Angelegenheiten der Gross- und Kleintrafikanten in den besten Händen ruht und dass in der nächsten Zeit bedeutende wichtige Verbesserungen und Neuerungen auf diesem Gebiete zu erwarten sind. Nachdem die Verhältnisse dieser Branche sich derart verschlechtert haben, dass kein einziger Gross- oder Kleintrafikant von dem Verkaufe der Tabakfabrikate seinen Lebensunterhalt gewinnen kann, muss schleunigst daran geschritten werden das Verschleisswesen zu regeln, da sonst zu befürchten steht, dass es sonst in Zukunft weder Gross- noch Kleinverschleisser geben wird, sondern dass man diese staatlichen Artikel nur als nebensächliche Artikel in den diversen Geschäftsläden verkaufen wird. Dahin aber darf es nicht kommen, soll das Tabakmonopol nicht ebenfalls dadurch eine empfindliche Einbusse erleiden.

Kann nur bei uns vorkommen. Es ist ein feststehendes Gesetz, dass jede neuzubesetzende Grosstrafik zur Ausschreibungen gelangen muss. Davon machen auch die Übertragungen von Altern auf Kinder, von Mann auf Frau keine Ausnahme. Das Ministerium kann wohl die Lizenz denjenigen erteilen, den sie dieselbe geben will, aber ohne Ausschreibung ist das eine ungesetzliche Sache, die selbst dann nicht vorkommen darf, wenn auch höchststehende Persönlichkeiten dafür einsetzen. Beweis dafür ist, dass man seinerzeit die Grosstrafik des II. Bezirkes ausschreiben musste, trotzdem derjenige der sie erhielt von allerhöchster Seite empfohlen war. Ferner musste auch die Grosstrafik des IV. Bezirkes ausgeschreiben werden und auch diejenige des VII. Bezirkes, trotzdem dieselbe neu errichtet wurde. Eine Ausnahme machte man vor längerer Zeit mit der Grosstrafik des VIII. Bezirkes der Frau Viktoria Sopronyi, die man ohne weiteres auf die Namen ihres Gatten und deren Tochter umschrieb. Warum? Hat Herr Sopronyi als hauptstädtischer Pensionirter Beamter vielleicht solch grossartige Verdienste um den Staat, dass dies als gerechtfertigt erscheint? Oder genügt es etwa nicht, wenn Frau Sopronyi das Geschäft insolange besass, als sie es zu leiten imstande war, zumal ja der Gatte ohnehin seinen Ruhegehalt geniesst und das Geschäft während 30 Jahre ein grosses Vermögen eintrug? Doch vor Allem das Gesetz. Wer verantwortet derartige geleistete Liebesdienste, die in Österreich nicht vorkommen könnten. Aber bei uns ist so Manches möglich.

Deutsches Zündholz-Syndikat. Das geschäftsführende Vorstandsmitglied des Vereins deutscher Zündholzfabrikanten teilt anderen Mitteilungen gegenüber mit, dass das Syndikat, das erst am 1. April d. J. seine Tätig-

keit aufnimmt, noch nicht so schwierigende Massnahmen wie Produktions-Einschränkungen, Preiserhöhungen und Kampfbestimmungen gegen Aussenstehende getroffen haben kann, wie behauptet wurde. Die ersten Handlungen des Syndikats werden allerdings in einer Regulierung der Produktion und falls es im zweiten Vierteljahre noch Outsiders geben sollte, was kaum zu erwarten sei, in einem Vorgehen gegen diese bestehen, keinesfalls aber in Preiserhöhungen. Es wäre eine völlig falsche Preispolitik, über die bestehenden Konventionspreise, deren Höhe durch den Wettbewerb mit der viel billiger produzierenden ausländischen Konkurrenz bestimmt wird, hinauszugehen. Die Produktionsregulierung durch das Syndikat werde zunächst in einer Einschränkung der Herstellung bestehen, da die Konsumtion gegenwärtig mehr als übersättigt ist durch die unverständig grossen Einkäufe von deutscher und besonders ausländischer Ware in den dem Inkrafttreten des Gesetzes vorangehenden Monaten des letzten Jahres. Um welchen Prozentsatz die Produktion eingeschränkt werde, entziehe sich vorläufig jeder Beurteilung, zumal die gesetzliche Feststellung der Kontingente erst begonnen habe und man noch nicht weiss, wie sich die Nachfrage gestalten werde; vermutlich werde sie in den nächsten Monaten kaum nennenswert steigen. Es sei noch sehr zweifelhaft, ob ein Kampf gegen die wenigen noch aussenstehenden Fabriken überhaupt nötig werde. Das Syndikat, das infolge der gesetzlichen Kontingentierung der Fabriken ohne die Möglichkeit der Bevorzugung der grossen Werke und Befürchtung vor der Gewährung von Sondervorteilen allen Fabriken die gleichen Vorteile biete, hoffe der Zündholzindustrie ohne Aufwendung von Kampfkosten die Gesundheit bringen zu können durch freiwilligen Beitritt der Aussenstehenden.

Rauchende Kamele. Einer der spanischen Offiziere, der an dem marokkanischen Feldzuge gegen die Rifkabylen teilgenommen hat, und ziemlich weit ins Innere vorgedrungen ist, erzählt, dass die Eingeborenen störrischen Kamele durch ein ganz ungewöhnliches Mittel besänftigen. Sie schieben dem Tiere ein dreieckiges Stück Holz in den Mund, in dessen Mitte sich ein Loch befindet. In dieses Loch wird eine Cigarre gesteckt, die in dieser Stellung aus dem Maule des Tieres hervorragt. Die Cigarre wird in Brand gesetzt, und das Kamel beginnt durch die Rüstern den Rauch auszublasen. Nach den ersten Zügen bereits wird das Kamel folgsam wie ein Lamm und geht ruhig unter seiner Last vorwärts, indem es mächtige Rauchwolken ausstösst. Sowie die Cigarre ausgeraucht ist, bleibt das Tier wieder stehen, bis es einen neuen Glimmstengel erhält. Auf die Qualität der Cigarren legen die Kamele anscheinend keinen besonderen Wert, die Hauptsache ist, dass der Tabak ordentlich qualmt.

Budapester Strasseneisenbahn-Gesellschaft. Die Direktion der Budapester Strasseneisenbahn Gesellschaft hat den Rechnungsabschluss für das Jahr 1909 festgestellt. Es wird in der Generalversammlung beantragt werden, von dem K 5,033,854-31 betragenden Rein-

gewinn — im Vorjahre K 4,142.417-94 — eine Dividende von K 30 pro Aktie gegen K 27 und von K 20 pro Genuschein gegen K 17 im Vorjahre zu bezahlen.

A gyulai m. kir. Pénzügyigazgatóságtól.

5087/1910. I. szám.

Arlejtési hirdetmény.

A gyulai kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tetetik, hogy a Nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszteriumnak 1910. február hó 3-án kelt 6089. számú rendelete folytán — a kezelőnek elhalálozása folytán — a szarvasi dohány nagyárudának nyilvános versenytárgyalás útján írásbeli ajánlatok átadása mellett való betöltése iránt folyó év március hó 21-én d. e. 10 órakor ezen kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében tárgyalás fog tartatni.

Ezen dohány nagyáruda, melyhez Szarvas, Békésszentandrás, Öcsöd és Kondoros községek dohány kisárusai vannak anyagbeszerzés végett utalva, a dohány és szivarkészletét a szegedi dohányáruda raktárából szerzendi be. Ezen dohánynagyötzsdével 2 százalék jutalék mellett bélyegárulási jog és kötelezettség van összekapcsolva.

Egyedül a dohány és szivar nagybani eladását igénybe vett díj képezheti az ajánlat tárgyát és a tőzsde azon pályázónak fog adományoztatni, ki legkisebb % díjt vesz igénybe.

A vállalkozó köteles magát 14 napi 8000 K értéket képviselő dohány- és szivar készlettel ellátni, mely a rendkívüli igények fedezésére szolgáló érintetlen készlet alapját képezendi és mindég kiegészítendő.

A pályázók kötelesek bánatpénz fejében 800 K-át egy koronás bélyeggel ellátott sajátkezüleg aláírt, lepecsételt ajánlathoz csatolni és e cím alatt „Ajánlat a szarvasi dohánynagyáruda iránti kezelés elnyeréseért“ a pénzügyigazgatóság főnöke vagy helyettesénél legfeljebb folyó évi március hó 21-én d. e. 9 óráig benyújtani.

Az ajánlathoz egyuttal a nagykorúságot, a polgári állást és erkölcsi kifogástalanságot igazoló hatósági bizonyítványok csatolandók.

Oly ajánlatok, melyek más pályázók ajánlataira hivatkoznak, valamint azok is, melyek a meghatározott időn túl adatnak be, vagy határozatlanul szerkesztvék, vagy a megjelölt kellékekkel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek, egyenlő ajánlatoknál pedig az igazgatóság magának tartja fenn az intézkedés jogát.

Azon pályázók bánatpénzei, kiknek ajánlatai el nem fogadtatnak, a tárgyalás befejezése után fognak kiadatni, a vállalkozó pedig a rendes anyagkészlet beszerzéséig visszatartatik. Ha a vállalkozó a dohánynagyáruda kezelését 4 hét alatt azon értesítéstől számítva, hogy a nagybani dohányárulás joga reá ruháztatott — el nem vállalja, vagy ajánlatától később önkénytelenül visszalépne, bánatpénzét elveszti és a nagyötzsdé kezelése iránt újabb pályázat fog kihirdettetni.

A körülményesebb feltételek és az eladással összekötött kötelezettségek alulírt kir. pénzügyigazgatóságnál és a békéscsabai kir. pénzügyőri biztosi kerület vezetőjénél megtekinthetők.

Ajánlati minta.

Alólirott, késznek nyilatkozom a... dohánynagyáruda kezelését a fennálló szabályok betartása mellett... % (szóval és számmal) kezelési díj mellett elvállalni.

A feltételeket ismerem és azoknak magamat alávetem; ... korona bánatpénzt, nagykorúsági és erkölcsi bizonyítványt mellékelek. (Keltezés, saját kezű aláírás, polgári állás és lakhely.)

Gyulán, 1910. február 16-án.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

EINLADUNG

zu der am **29. März 1910, 11 Uhr** vormittags in den Lokalitäten der Bank (V., Dorottya-utca 6) abzuhaltenden

XL. ordentlichen Generalversammlung der Ungarischen Eskompte u. Wechslerbank

TAGESORDNUNG:

1. Bericht der Direktion über das Geschäftsjahr 1909.
2. Rechnungslegung der Direktion über das Geschäftsjahr 1909 nebst den Anträgen über die Verwendung des Reingewinnes.
3. Bericht des Aufsichtsrates über den Befund der durch die Direktion aufgestellten Jahresrechnung und Bilanz, sowie über die Vorschläge der Direktion bezüglich der Gewinnverteilung.
4. Beschlussfassung hierüber und Erteilung des Absolutnriums für die Direktion und den Aufsichtsrat.
5. Abänderung der Statuten.
6. Direktionswahlen.
7. Wahl des Aufsichtsrates.

Jene P. T. Aktionäre, welche an der Generalversammlung teilnehmen wollen, werden ersucht, im Sinne des § 17 der Statuten ihre Aktien samt den nicht fälligen Kupons bis zum **26. März 1910** zu deponieren.

Die Aktien können deponiert werden:

In **Budapest**: bei der Zentr. der Bank (Dorottya-u. 6)
 « **Fiume**: « « Filiale « « (Via del Lido 7)
 « **Kassa**: « « « « « (Fő-ut 11)
 « **Pozsony**: « « « « « (Fő-tér)
 « **Kolozsvár**: « « « « « (Mátyás király-tér)
 « **Wien**: bei der K. k. priv. Oesterreichischen Länderbank (I., Hohenstaufengasse 1.)

Die geprüfte Bilanz und der diesbezügliche Bericht des Aufsichtsrates stehen vom **21. März 1910** ab in der Zentrale der Bank zur Disposition der Aktionäre.

Budapest, den 12. März 1910.

Die Direktion.

(Nachdruck wird nicht honoriert.)